

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д.с.н. Кръстина Петкова,
Институт за изследване на обществата и знанието, БАН

относно трудовете на Алексей Пампоров,
участник в конкурс за академичната длъжност „доцент”,
обявен от Института за изследване на обществата и знанието при БАН,
Шифър 05.11.01. Социология, професионално направление 3.1. Социология,
антропология и науки за културата, ДВ бр. 4/10.01.2014 г.

1. Обща характеристика на научната, научноприложната и педагогическата дейности на кандидата

Алексей Пампоров е единствен кандидат в обявения конкурс за академичната длъжност „доцент” за нуждите на Института за изследване на обществата и знанието при БАН с **шифър 05.11.01. Социология**. Конкурсът съответства на образователната и научната квалификация на кандидата, на неговите изследователски постижения, експертна и преподавателска дейности.

Материалите за участие в конкурса са представени в съответствие с изискванията. Участието на Алексей Пампоров във всяка от публикациите с повече автори също е обозначено.

В професионално отношение д-р Алексей Пампоров е изключително активен и перспективен млад учен. Той успява да съчетае научна, научно-приложна и педагогическа дейности. Алексей Пампоров участва в редица международни проекти, публикува в престижни списания, а и преподавателската му дейност е впечатляваща.

2. Съдържателен анализ на научните постижения на кандидата

Основана тема в трудовете на Алексей Пампоров е интеграцията на етническите и религиозните малцинства в България и преди всичко на ромското малцинство. Това неизбежно води до навлизане в „царството” на стереотипите, предразсъдъците, социалните дистанции и идентичностите. Редица негови публикации са посветени на измерването на социалните стереотипи и на социалните дистанции по отношение на ромите. Резултатите показват наличие на негативни стереотипи и съществени предразсъдъци както към ромите, така и към новите имигрантски малцинства. Аз оценявам като достойнство на разработките прилагането на адекватен инструментариум. Пампоров не само показва отлично познаване на методите, но и прави съвсем уместни модификации, които допринасят за качеството на изследванията. Това се отнася и за анализа, който той прави на стереотипите за ромите в 20 печатни издания за периода юли-януари 2009 година. Тук Пампоров съчетава количествен и качествен анализ на съдържанието. А именно стандартизирана матрица за количествен анализ, допълнена с отворено кодиране на ключови думи. Стереотипът за ромите изпъква много добре, като същевременно се установява зависимост между острите социални кризи и количеството отрицателни публикации в печатните издания.

Въпросът за идентичността на ромите също е засегнат в публикациите на кандидата. И тук Пампоров се съобразява със стандартите в това изследователско поле, като описва структурата на ромската идентичност в измеренията „ние-вие” и „ние-те” и поставя въпроса за контекстуално променящата се идентичност на някои ромски групи в България.

Пампоров разработва темата за ромите и „отвъд строгата” социология, като в изследванията на родствената терминология, както и на моделите за формиране на семейство, подхожда към проблемите от по-широка социокултурна перспектива, включвайки и антропологическия подход.

Друго проблемно поле, в което са съсредоточени изследователските търсения на Алексей Пампоров, е методологията на социологическите изследвания. В своите публикации той с дълбоко разбиране и вещина описва, анализира и доразвива различни методи (както качествени, така и количествени) за набиране на информация, а също така и за формиране на социологически извадки.

Като приноси моменти в трудовете на кандидата, освен усъвършенстването на методики за набиране на информация, бих отбелязала и разработката на методология за оценка на броя на ромското население в България.

Приносен характер имат и доказателствата за регионални и субгрупови закономерности в ромските социо-културни практики.

3. Бележки и въпроси на рецензента по представените трудове на кандидата

Основната ми бележка, или по-скоро пожелание към кандидата, е да засили теоретичното измерение в разработките си. „Движещата сила” на изследователския интерес да бъде теорията, а конкретният социален проблем да е по-скоро илюстрация на нейните възможности. В този смисъл би било полезно кандидатът да се запознае и с публикации, които подхождат към изследването на стереотипите от теоретична гледна точка, търсейки тяхната латентна универсална структура.

Бих също препоръчала по-внимателно да се правят големи обобщения като например съществуването на специфични макростереотипи - „митът за славянското братство”, „митът за трудолюбивите бедни” и т.н.

4. Лични впечатления на рецензента от кандидата

На основата на личните си впечатления от работата и публичните изяви на Алексей Пампоров мога да кажа, че той е видима фигура в социологическата общност. Неговата творческа продуктивност, конструктивна нагласа и колегиалност обещават в бъдеще той да стане един от най-изявените изследователи и в още по-голяма степен да бъде полезен за развитието както на социологическата ни общност, така и на Института за изследване на обществата и знанието при БАН.

5. Мотивирано и ясно формулирано заключение

Всичко казано дотук ми позволява категорично да препоръчам на членовете на уважаемото жури и на Научния съвет на Института за изследване на обществата и знанието при БАН да гласуват единодушно в подкрепа на избирането на д-р Алексей Пампоров на академичната длъжност „доцент” (шифър 05.11.01. Социология, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата).

.....
Проф. Кръстина Петкова

28.04.2015 г.

София